

МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

ФАКУЛЬТЕТ ІНФОРМАТИКИ, МАТЕМАТИКИ ТА ЕКОНОМІКИ

КАФЕДРА УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

Назва курсу <i>Нормативний/вибірковий</i>	Операційний менеджмент <i>Нормативний</i>
Ступінь освіти Бакалавр/магістр/доктор філософії Освітня програма	Бакалавр Освітньо-професійна програма першого рівня вищої освіти за спеціальністю 073 «Менеджмент»
Рік викладання/ Семестр/ Курс (рік навчання)	2023-2024 II семестр
Викладач	Щебликіна З. В.
Профайл викладача	http://fim.mdpu.org.ua/fakultet-informatiki-matematiki-ta/kafedra-ekonomiki/sklad-kafedri-ekonomiki/shheblykina-zoya-viktorivna/
Контактний тел.	063 02 31 294
E-mail:	shheblykina_zoia@mdpu.org.ua
Сторінка курсу в ЦОДТ МДПУ ім. Б.Хмельницького	http://www.dfn.mdpu.org.ua/user/index.php?id=206
Консультації	<i>Онлайн-консультації:</i> через систему ЦОДТ МДПУ ім. Б.Хмельницького.

1. АНОТАЦІЯ

Дисципліна «Операційний менеджмент» передбачає визначення сутності операційної системи як однієї з найважливіших складових будь-якого підприємства, набуття знань основ та категорійного апарату операційного менеджменту, оволодіння принципами та методами раціональної організації, планування і контролю за функціонуванням операційних систем.

Навчальний матеріал дисципліни «Операційний менеджмент» викладається в восьми темах, які розкривають сутність основних складових операційного менеджменту.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Метою викладання навчальної дисципліни «Операційний менеджмент» є формування у майбутніх менеджерів умінь розроблення операційної стратегії, створення та використання галузевих операційних підсистем як основи забезпечення досягнення місії організації.

Завданням курсу є розкриття сутності теоретико-методологічних та соціально-економічних критеріїв операційного менеджменту в організації, формування теоретичних знань та практичних навичок і вмінь щодо процесу операційного менеджменту з урахуванням усіх його складових.

3. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКІ НАБУВАЮТЬСЯ ПІД ЧАС ОПАНУВАННЯ ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

Програмні компетентності	
<i>Загальні компетентності</i>	
ЗК3	Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.
ЗК4	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
ЗК5	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності
ЗК7	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
<i>Спеціальні компетентності</i>	
СК1	Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту,
СК3	Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту.
СК4	Здатність планувати діяльність організації та управляти часом.
СК5	Здатність працювати в команді та налагоджувати міжособистісну взаємодію при вирішенні професійних завдань

СК8	Здатність планувати діяльність організації та управляти часом.
СК12	Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.

4. Результати навчання

Програмні результати навчання	
РН 3	Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.
РН 4	Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.
РН 8	Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.
РН17	Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера

5. ОБСЯГ КУРСУ

Вид заняття	лекції	практичні заняття	самостійна робота
Кількість годин	40	58	142

6. ПОЛІТИКИ КУРСУ

Політика академічної поведінки та етики: Не пропускати та не запізнюватися на заняття за розкладом;

- Вчасно виконувати завдання семінарів та питань самостійної роботи;
- Вчасно та самостійно виконувати контрольні-модульні завдання

7. СТРУКТУРА КУРСУ
7.1 СТРУКТУРА КУРСУ (ЗАГАЛЬНА)

Кількість годин	Тема	Форма діяльності (заняття, кількість годин)	Література	Завдання	Вага оцінки	Термін виконання
БЛОК 1. Операційна система та операційна стратегія						
30	Тема 1. Операційний менеджмент як різновид функціонального менеджменту	Лекція (4год.) Практичне заняття (8 год.) Самостійна робота (18 год.)	1-13			впродовж другого навчального семестру (перший періодичний контроль)
30	Тема 2. Операційна стратегія	Лекція (4год.) Практичне заняття (6 год.) Самостійна робота (20 год.)	1-13			впродовж другого навчального семестру (перший періодичний контроль)
30	Тема 3. Операційна система	Лекція (6год.) Практичне заняття (8 год.) Самостійна робота (16 год.)	1-13			впродовж другого навчального

	організації					семестру (перший періодичний контроль)
Блок 2.						
Операційна діяльність. Процес проектування операційної системи						
30	Тема 4. Операційна діяльність: ресурси, процеси та результати	Лекція (6 год.) Практичне заняття (8) Самостійна робота (16 год.)	1-13			впродовж другого навчального семестру (перший періодичний контроль)
30	Тема 5. Управління процесом проектування операційної системи	Лекція (4 год.) Практичне заняття (6 год.) Самостійна робота (20 год.)	1-13			впродовж другого навчального семестру (другий періодичний контроль)
Блок 3.						
Управління поточним функціонуванням операційної системи						
30	Тема 6. Управління поточним функціонуванням операційної системи	Лекція (6 год.) Практичне заняття (8 год.) Самостійна робота (16 год.)	1-13			впродовж другого навчального семестру (другий періодичний контроль)
Блок 4						
Операційний менеджмент: проекти, продуктивність, якість						

30	Тема 7. Управління проектами	Лекція (6 год.) Практичне заняття (6 год.) Самостійна робота (18 год.)	1-13			впродовж другого навчального семестру (другий періодичний контроль)
30	Тема 8. Менеджмент якості та управління продуктивністю операційної діяльності	Лекція (4 год.) Практичне заняття (8 год.) Самостійна робота (18 год.)	1-13			впродовж другого навчального семестру (другий періодичний контроль)

7. 2 СХЕМА КУРСУ (ЛЕКЦІЙНИЙ БЛОК)

Тема лекції	Зміст лекції
Тема 1. Операційний менеджмент як різновид функціонального менеджменту	1. Поняття операційного менеджменту. 2. Операції як види діяльності. 3. Операційна функція в організації.
Тема 2. Операційна стратегія	1. Загальна характеристика змісту операційної стратегії підприємства. 2. Сутність операційної стратегії. 3. Розробка стратегії процесу.
Тема 3. Операційна система організації	1 Системний підхід в управлінні операційною системою. 2. Операційна система як об'єкт управління. 3 Типологія операційних систем.
Тема 4. Операційна діяльність: ресурси, процеси та результати	1. Поняття операційної діяльності підприємства. 2. Склад основних ресурсів як входних факторів операційної діяльності. 3. Операційний (виробничий) процес організації, як основа функціонування та розвитку операційної системи. 4. Основні принципи організації виробничих процесів. 5. Організація виробничого процесу в просторі та часі
Тема 5. Управління процесом проектування операційної системи	1 Основи проектування операційної системи. 2 Методика проектування операційної системи виробничого підприємства. 3. Основні етапи процесу проектування продукту. 4 Проектування процесу виробництва продукції чи надання послуг.

Тема 6. Управління поточним функціонуванням операційної системи	<ul style="list-style-type: none"> 1 Системи планування операційної діяльності. 2 Зміст оперативного управління виробництвом. 3 Організація диспетчеризації виробництва. 4 Види систем оперативного управління виробництвом. 5 Управління матеріально-технічним забезпеченням. 6 "Витягуюча" та "виштовхуюча" системи оперативного управління. 7 Система управління «точно у термін» (JIT).
Тема 7. Управління проєктами	<ul style="list-style-type: none"> 1. Сутність проєктного підходу до управління організацією. 2 Планування проєктів. Поопераційний перелік робіт. 3. Методи сітьового планування: переваги та недоліки.
Тема 8. Менеджмент якості та управління продуктивністю операційної діяльності	<ul style="list-style-type: none"> 1. Поняття системи якості. 2. Основні засади концепції загального менеджменту якості. 3. Продуктивність операційної діяльності як міра результативності операційного менеджменту.

7.3 СХЕМА КУРСУ (ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ)

Тема практичного заняття	Зміст практичного заняття
Тема 1. Операційний менеджмент як різновид функціонального менеджменту	Обговорення теми. Виконання тестових завдань
Тема 2. Операційна стратегія	Обговорення теми. Розв'язання ситуаційних вправ Виконання тестових завдань
Тема 3. Операційна система організації	Обговорення теми. Виконання тестових завдань
Тема 4. Операційна діяльність: ресурси, процеси та результати	Обговорення теми. Розв'язання ситуаційних вправ Виконання тестових завдань
Тема 5. Управління процесом проєктування операційної системи	Обговорення теми. Розв'язання ситуаційних вправ Виконання тестових завдань
Тема 6. Управління поточним функціонуванням операційної системи	Обговорення теми. Виконання тестових завдань

Тема 7. Управління проектами	Обговорення теми. Розв'язання ситуаційних вправ Виконання тестових завдань
Тема 8. Менеджмент якості та управління продуктивністю операційної діяльності	Обговорення теми. Виконання тестових завдань

7.4 СХЕМА КУРСУ (ТЕМИ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ)

Тема для самостійного опрацювання	Зміст теми
Тема 1. Операційний менеджмент як різновид функціонального менеджменту	Концепції й основні функції операційного менеджменту. Алгоритми керування операціями.
Тема 2. Операційна стратегія	Вплив життєвого циклу на операційну стратегію. Виражена компетентність та конкурентні переваги. Застосування «дерева рішень» у проектуванні товару або процесу.
Тема 3. Операційна система організації	Одиничні (проектні) системи. Дрібносерійні системи. Системи масового виробництва. Системи з безперервним процесом
Тема 4. Операційна діяльність: ресурси, процеси та результати	Особливості управління за фазами операційного циклу підприємства. Товари (послуги) як результат операційної діяльності підприємства.
Тема 5. Управління процесом проектування операційної системи	Сучасний рівень розвитку операційних систем: системи автоматизованого проектування, автоматизовані системи управління виробництвом, системи автоматизованого складування та подачі товарів, гнучкі виробничі системи, інтегровані автоматизовані системи управління виробництвом. Проектування робіт і нормування праці. Схеми розміщення та масштаби виробничих потужностей.
Тема 6. Управління поточним функціонуванням операційної системи	Робоче середовище та умови праці, режим роботи. Класифікація робочих місць. Принципи організації праці.

Тема 7. Управління проєктами	Розклад проєктів. Контролінг проєктів. Менеджмент проєкту.
Тема 8. Менеджмент якості та управління продуктивністю операційної діяльності	Нормативи якості товарів та послуг. Методи Дж.Тагуші. Підхід з точки зору загального менеджменту якості.

8. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ

Загальна система оцінювання курсу	<p>За семестр з курсу дисципліни проводяться два періодичні контролю (ПКР), результати яких є складником результатів контрольних точок першої (КТ1) і другої (КТ2). Результати контрольної точки (КТ) є сумою поточного (ПК) і періодичного контролю (ПКР): $КТ = ПК + ПКР$. Максимальна кількість балів за контрольну точку (КТ) складає 50 балів. Максимальна кількість балів за періодичний контроль (ПКР) становить 60 % від максимальної кількості балів за контрольну точку (КТ), тобто 30 балів. А 40 % балів, тобто решта балів контрольної точки, є бали за поточний контроль, а саме 20 балів. Результати поточного контролю обчислюються як середньозважена оцінок ($X_{ср}$) за діяльність студента на практичних (семінарських) заняттях, що входять в число певної контрольної точки. Для трансферу середньозваженої оцінки ($X_{ср}$) в бали, що входять до 40 % балів контрольної точки (КТ), треба скористатися формулою: $ПК = (X_{ср}) * 20 / 5$. Таким чином, якщо за поточний контроль (ПК) видів діяльності студента на всіх заняттях $X_{ср} = 4.1$ бали, які були до періодичного контролю (ПКР), то їх перерахування на 20 балів здійснюється так: $ПК = 4.1 * 20 / 5 = 4.1 * 4 = 16.4 // 16$ (балів). За періодичний контроль (ПКР) студентом отримано 30 балів. Тоді за контрольну точку (КТ) буде отримано $КТ = ПК + ПКР = 16 + 30 = 46$ (балів).</p> <p>Студент має право на підвищення результату тільки одного періодичного контролю (ПКР) протягом двох тижнів після його складання у випадку отримання незадовільної оцінки.</p> <p>Підсумковим контролем є екзамен, на його складання надається 100 балів за виконання тестів (або задач чи завдань іншого виду). Загальний рейтинг з дисципліни (ЗР) складається з суми балів (Е), отриманих на екзамені, і підсумкової оцінки (ПО) та ділиться навпіл. $ЗР = (ПО + Е) / 2$</p>
Практичні заняття	<p>«5» – студент в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі розрахункові / тестові завдання. Здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями.</p> <p>«4» – студент достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань,</p>

	<p>використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість розрахункових / тестових завдань. Студент здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, у яких можуть бути окремі несуттєві помилки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями.</p> <p>«3» – студент в цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових розрахунків, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину розрахункових / тестових завдань. Має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків.</p> <p>«2» – студент не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових розрахунків, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності. Правильно вирішив окремі розрахункові / тестові завдання. Безсистемно відділяє випадкові ознаки вивченого; не вміє зробити найпростіші операції аналізу і синтезу; робити узагальнення, висновки.</p>
<p>Умови допуску до підсумкового контролю</p>	<p>Студент, який навчається стабільно на «відмінні» оцінки і саме такі оцінки має за періодичні контролю, накопичує впродовж вивчення навчального курсу 90 і більше балів, має право не складати екзамен з даної дисципліни. Студент зобов'язаний відпрацювати всі пропущені семінарські заняття протягом двох тижнів. Невідпрацьовані заняття (невиконання навчального плану) є підставою для недопущення студента до підсумкового контролю.</p>

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Капінос Г.І., Бабій І.В. Операційний менеджмент : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2019. 352 с.
2. Маркіна І. А. Операційний менеджмент: навч. посіб. / [І. А. Маркіна, О. М. Помаз, Ю. В. Помаз] ; Полтав. держ. аграр. акад. - Полтава : ПДАА, 2019. - 230 с
3. Микитенко Н.В. Операційний менеджмент. Практикум : навч. посібник. Київ : КНТЕУ, 2019. 197 с.
4. Снітко Є.О., Завгородня Є.Є. Операційний менеджмент: навчально-методичний посібник. Старобільськ: Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2021. 184 с.
5. Старченко Г.В., Калінько І.В., Косач І.А. Операційний менеджмент: навчальний посібник. Київ: Кондор, 2020. 264 с.
6. Сумець О.М. Проектування операційних систем : підруч. Київ : Університет «КРОК», 2021. 32 с.

Допоміжна

7. Вихор М. В. Операційний менеджмент: методичні рекомендації до практичних занять та самостійної роботи здобувачів освітнього ступеня «Бакалавр» спеціальності 073 «Менеджмент» всіх форм навчання. Біла Церква, 2020. 104 с.
8. Гевко І.Б. Операційний (виробничий) менеджмент : конспект лекцій. Тернопіль: ТНТУ, 2017. 128 с.
9. Гриненко В.В. Операційний менеджмент: конспект лекцій. Харків: ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, 2017. 130 с.
10. Кучер М.М. Конспект лекцій з дисципліни «Операційний менеджмент» для здобувачів вищої освіти із технічних спеціальностей. Кам'янське: ДДТУ, 2017. 153 с.
11. Кушнірук В.С. Операційний менеджмент: опорний конспект лекцій. Миколаїв: МНАУ, 2017. 124 с.
12. Пасічник В.Г., Акіліна О.В. Організація виробництва : навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2017. 248 с.
13. Операційний менеджмент : навч. посіб. / В. Ю. Припотень [та ін.] ; Приват. ВНЗ "Нікопол. екон.ун-т". Нікополь : Ноулідж, Сєверодонець від-ня, 2017. 177 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. https://pidruchniki.com/14361112/menedzhment/operatsiy_niy_menedzhment
2. https://pidruchniki.com/.../operatsiy_niy_menedzhment_sistemi_upravlinnya_pidpriye...
3. https://pidruchniki.com/.../ponyattya_operatsiy_nogo_menedzhmentu_evolyutsiya_yo...
4. elib.hduht.edu.ua/bitstream/.../1354/.../Операційний%20менеджмент%20%281%29.pd...